

BUILDING AND EXPERIMENTAL USING LISTENING PRACTICE GAMES FOR HEARING-IMPAIRED CHILDREN AGED 3-6 ON THE WORDWALL PLATFORM

Nguyen Minh Phuong¹, Tran Thi Thanh Hoa^{1*} and Nguyen Khanh Ly³

¹*Faculty of Special Education, Hanoi National University of Education, Hanoi city, Vietnam*

²*K71 A1, Faculty of Special Education, Hanoi National University of Education, Hanoi city, Vietnam*

³*K71 A2, Faculty of Special Education, Hanoi National University of Education, Hanoi city, Vietnam*

*Corresponding author Tran Thi Thanh Hoa, email: hoat15210@gmail.com

Received November 11, 2024.

Revised December 3, 2024.

Accepted December 17, 2024.

Abstract. Hearing-impaired children face many challenges in receiving information through the auditory system. Listening practice games provide positive engagement, helping children develop listening skills and creating a foundation for spoken language development. The Wordwall platform is an educational website that supports teaching and learning, enabling teachers to design interactive exercises and games for their lessons. This article analyzes the theoretical and practical basis for building listening practice games for hearing-impaired children ages 3-6 on the Wordwall platform, outlining principles, building process, and introducing 39 listening practice games for hearing-impaired children, corresponding to four specific listening skills: sound detection, sound discrimination, sound identification, and comprehension of spoken sounds. The article also analyzes the experimental results using these games with a specific case of a hearing-impaired child.

Keywords: Wordwall platform, hearing-impaired children, listening practice games, building.

XÂY DỰNG VÀ THỬ NGHIỆM SỬ DỤNG TRÒ CHƠI LUYỆN NGHE CHO TRẺ KHIẾM THÍNH 3-6 TUỔI TRÊN NỀN TẢNG WORDWALL

Nguyễn Minh Phương¹, Trần Thị Thanh Hoà^{2*} và Nguyễn Khánh Ly³

¹*Khoa Giáo dục Đặc biệt, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, thành phố Hà Nội, Việt Nam*

²*Lớp K71 A1, Khoa Giáo dục Đặc biệt, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, thành phố Hà Nội, Việt Nam*

³*Lớp K71 A2, Khoa Giáo dục Đặc biệt, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, thành phố Hà Nội, Việt Nam*

*Tác giả liên hệ: Trần Thị Thanh Hoà, email: hoat15210@gmail.com

Ngày nhận bài: 11/11/2024.

Ngày sửa bài: 3/12/2024.

Ngày nhận đăng: 17/12/2024.

Tóm tắt. Trẻ khiếm thính (TKT) gặp rất nhiều khó khăn trong việc tiếp nhận thông tin thông qua cơ quan thính giác. Trò chơi luyện nghe mang lại cho trẻ sự tích cực, hứng thú, giúp trẻ phát triển ngôn ngữ nói. Nền tảng Wordwall là một website hỗ trợ học tập và giáo dục, giúp giáo viên (GV) thiết kế các dạng bài tập, trò chơi thú vị phục vụ cho quá trình giảng dạy. Bài viết này đi sâu phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn về xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall, chỉ ra các nguyên tắc, quy trình xây dựng và xây dựng được 39 trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính trên nền tảng Wordwall tương ứng với 4 nội dung luyện nghe cụ thể: nghe phát hiện âm thanh, nghe phân biệt âm thanh, nghe nhận diện âm thanh và nghe hiểu âm thanh lời nói. Bài viết này cũng phân tích kết quả thử nghiệm sử dụng các trò chơi đã xây dựng trên 01 trường hợp khiếm thính cụ thể.

Từ khóa: nền tảng Wordwall, trẻ khiếm thính, trò chơi luyện nghe, xây dựng.

1. Mở đầu

Trẻ khiếm thính (TKT) là những trẻ gặp khó khăn trong việc tiếp nhận thông tin thông qua cơ quan thính giác dẫn đến hạn chế phát triển ngôn ngữ nói, khả năng tư duy, lĩnh hội tri thức. Tùy theo các mức độ mất thính lực, TKT sẽ có những khó khăn ở các mức độ khác nhau.

Vấn đề luyện nghe cho TKT đã được rất nhiều nhà khoa học trên thế giới quan tâm. Từ thế kỉ XVII, luyện nghe cho TKT bằng cách tận dụng khả năng thính giác còn lại đã được áp dụng. Bonet (1620) đã mô tả các cách thức luyện nghe cho người khiếm thính như đưa họ đến những thung lũng để ở đó tiếng nói to có độ vang vọng lớn để luyện nghe hay đặt người khiếm thính trong những thùng lớn để luyện nghe bằng chính những tiếng nói to của họ được cộng hưởng vang to trong thùng [1]. Itard đã chứng minh rằng: “Người khiếm thính còn lại sức nghe, sức nghe đó ở dạng “tiềm ẩn” và phải được “đánh thức”. Ông xây dựng những bài tập luyện nghe cho TKT bằng tiếng chuông và tiếng trống [2]. Năm 1897, Max Goldstein đã xây dựng chương trình luyện nghe mỗi ngày 15 phút cho mọi TKT ở trường trẻ em điếc St Josept ở St Louis. Kết quả được đánh giá trẻ đã có thay đổi đáng kể trong việc tiếp nhận thông tin bằng cơ quan thính giác [2].

Năm 1945, Japp Groen đã phát minh ra thiết bị khuếch đại âm thanh lời nói. Sự ra đời của máy trợ thính, điện cực ốc tai có ý nghĩa rất lớn đối với TKT, hỗ trợ trẻ nghe được những âm thanh của môi trường xung quanh và âm thanh tiếng nói. Tuy nhiên, việc nghe qua máy trợ thính hoặc ốc tai điện tử có nhiều điểm khác biệt so với nghe được qua tai bình thường. Nếu không được tập luyện, phục hồi và phát triển khả năng nghe phù hợp thì trẻ vẫn không nghe hiểu và nói được. Vì vậy, luyện nghe có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong giáo dục TKT, đó là cơ sở hình thành và phát triển ngôn ngữ nói của TKT [3]. Nghiên cứu của các tác giả Ling (1984), Stovall (1982), Hall và cộng sự (2017) [4], [5], [2] đã chỉ ra rằng, hầu hết TKT đều còn lại khả năng nghe nhất định, do đó tận dụng tối đa sức nghe còn lại để phát triển ngôn ngữ cho trẻ là yếu tố tiên quyết đối với việc giáo dục TKT. Nghiên cứu của Joyce Lew và cộng sự (2014) khẳng định: hoạt động luyện nghe có tác dụng phát triển KNN hiểu lời nói và phát triển từ vựng và từ đó phát triển khả năng nghe - nói và giao tiếp ở TKT [6].

Theo nghiên cứu của tác giả Bùi Thị Lâm, mức độ phát triển chung về ngôn ngữ của trẻ mẫu giáo khiếm thính 3 - 4 tuổi là rất thấp dựa trên kết quả khảo sát nghe hiểu, vốn từ, độ rõ ràng của lời nói và sử dụng ngôn ngữ trong giao tiếp và chơi, do vậy trẻ cần tiếp tục được rèn luyện kỹ năng nghe ở cả mức độ nghe nhận diện âm thanh và nghe nhận biết và hiểu lời nói. Việc luyện nghe cho TKT ở giai đoạn này là hết sức cần thiết [7]. Tác giả cũng cho rằng trò chơi có thể tác động toàn diện đến các kỹ năng nghe hiểu ngôn ngữ, mở rộng vốn từ, cải thiện độ rõ ràng trong lời nói của TKT [8].

Tác giả Nguyễn Minh Phương (2021) khẳng định: Sự phát triển kỹ năng nghe - nói ở TKT cũng tuân theo các giai đoạn phát triển kỹ năng nghe - nói như trẻ nghe nhưng sẽ cần thời gian dài hơn với sự hỗ trợ đặc biệt để có thể đạt được các mốc phát triển ngôn ngữ của trẻ nghe [9]. Tác giả cũng khẳng định, việc sử dụng phương pháp trò chơi có ý nghĩa, vai trò quan trọng để rèn luyện kỹ năng nghe - nói cho TKT [10].

Nền tảng Wordwall được thành lập vào năm 2013 bởi Joshua và Adam Wabster, đến năm 2022, Wordwall được sử dụng tại hơn 200 quốc gia. Đây là một website hỗ trợ học tập và giáo dục giúp giáo viên thiết kế các dạng bài tập, trò chơi thú vị phục vụ cho quá trình giảng dạy. Trên nền tảng Wordwall, các chủ đề được thiết kế sẵn bao gồm các hoạt động như: câu đố, trò chơi chữ, mê cung truy đuổi, mở hộp quà,... Giáo viên chỉ cần nhập câu hỏi, thông tin, âm thanh, hình ảnh,... sau đó hệ thống sẽ tự động xuất trò chơi để trẻ có thể tương tác và những thông tin kết quả trò chơi của trẻ sẽ được lưu lại để giáo viên có thể đánh giá và điều chỉnh [11].

Như vậy, các nghiên cứu về vấn đề giáo dục TKT và luyện nghe cho TKT đã bắt đầu từ khá sớm. Các nghiên cứu cho thấy, với sự phát triển của khoa học và công nghệ với các phương tiện trợ thính, TKT đã có nhiều cơ hội để phục hồi khả năng nghe và phát triển ngôn ngữ nói nếu được

phát hiện sớm, trang bị phương tiện trợ thính phù hợp, được luyện nghe và can thiệp tích cực ngay sau khi phát hiện.

Tuy nhiên, tại Việt Nam các phần mềm luyện nghe cho trẻ khiếm thính chưa được nghiên cứu và phát triển. Giáo viên và cha mẹ còn khó khăn trong việc tìm kiếm hoặc xây dựng các trò chơi để tổ chức luyện nghe cho TKT. Bài viết này đi sâu phân tích một số vấn đề lý luận và thực tiễn về xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT, giới thiệu hệ thống các trò chơi luyện nghe cho TKT mà nhóm tác giả đã xây dựng để giáo viên và cha mẹ có thể sử dụng trong quá trình luyện nghe cho TKT.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn của xây dựng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall

2.1.1. Cơ sở lý luận của xây dựng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3 – 6 tuổi trên nền tảng Wordwall

Trẻ khiếm thính: là trẻ có sự suy giảm sức nghe ở các mức độ khác nhau dẫn đến sự khó khăn trong tri giác âm thanh, trong đó có âm thanh ngôn ngữ, làm hạn chế khả năng giao tiếp bằng lời và ảnh hưởng đến quá trình nhận thức của trẻ [8].

Luyện nghe: là quá trình TKT luyện tập để tận dụng sức nghe và khả năng thính giác còn lại, từ đó giúp trẻ nghe hiểu lời nói [10]. Chương trình luyện nghe được thiết kế cho TKT luyện tập khả năng nghe thông qua các phương tiện trợ thính. Các phương tiện trợ thính có khả năng khuếch đại âm thanh đi vào tai trẻ nhưng nó không giúp trẻ nghe được âm thanh ngay vì trẻ chưa có kinh nghiệm và kỹ năng nghe. Để trẻ có thể nghe thấy và nhận biết được âm thanh, trẻ cần được luyện tập để rèn luyện thói quen tri giác âm thanh, hình thành và phát triển kỹ năng nghe [10].

Nội dung luyện nghe cho TKT bao gồm 4 nội dung chính:

- *Nội dung 1: Phát hiện âm thanh - “có hay không âm thanh”*: Sử dụng nhiều loại âm thanh khác nhau để cho trẻ luyện tập phát hiện ra “có” hay “không có” âm thanh.
- *Nội dung 2: Phân biệt âm thanh- “Âm thanh giống nhau hay khác nhau”*: Sử dụng các âm thanh để trẻ luyện tập phân biệt âm thanh “giống nhau” hay “khác nhau”
- *Nội dung 3: Nhận diện âm thanh*: Trẻ phải luyện tập để nhận diện được âm thanh và đồ vật phát ra âm thanh trong một tình huống định trước.
- *Nội dung 4: Nhận biết và hiểu lời nói*: Trẻ phải được luyện tập để hiểu lời nói thông qua kênh thính giác. Để làm như vậy, trẻ không nhắc lại câu/lời nói mà phản hồi bằng hành động hay đưa ra câu trả lời nếu đó là một câu hỏi.

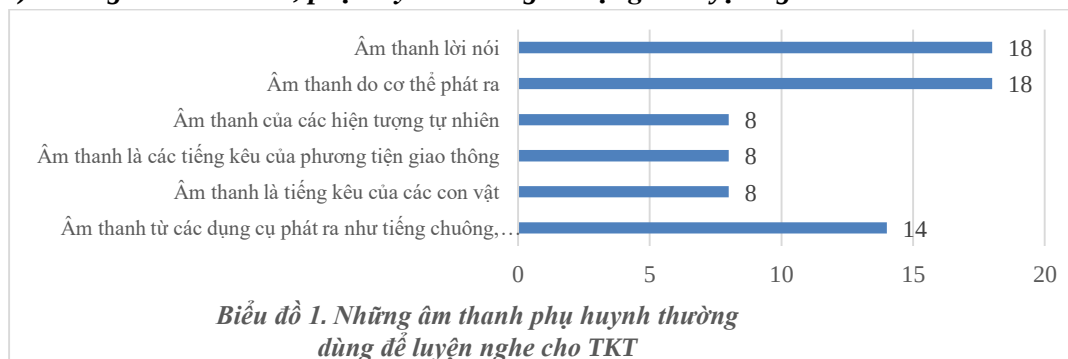
Nền tảng Wordwall: là một website hỗ trợ học tập và giáo dục giúp GV thiết kế các dạng bài tập, trò chơi thú vị phục vụ cho quá trình giảng dạy. Wordwall được thành lập vào năm 2013 bởi Joshua và Adam Webster. Đến năm 2022, Wordwall được sử dụng tại hơn 200 quốc gia. Đây là một web application cho phép người dùng thiết kế bố cục theo phong cách và tổ chức của mỗi cá nhân, tổ chức. Wordwall được sử dụng để thiết kế các bài tập, các trò chơi một cách đa dạng, người dùng có thể lựa chọn, điều chỉnh thời gian (hẹn giờ), lượt chơi, số người chơi, số lượng thông tin, chủ đề, thứ hạng.... Các bài tập, trò chơi được thiết kế trên nền tảng Wordwall có thể được chia sẻ qua email, zalo và các trang mạng khác. Những thông tin kết quả thực hiện bài tập, trò chơi của người học cũng sẽ được lưu lại để GV có thể đánh giá và điều chỉnh [11].

Xây dựng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall: được hiểu là quá trình thiết kế và tạo dựng ra những trò chơi luyện nghe cho TKT 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall để qua đó cha mẹ/giáo viên có thể giúp trẻ luyện nghe, làm cơ sở để trẻ phát triển ngôn ngữ nói.

2.1.2. Cơ sở thực tiễn của xây dựng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall

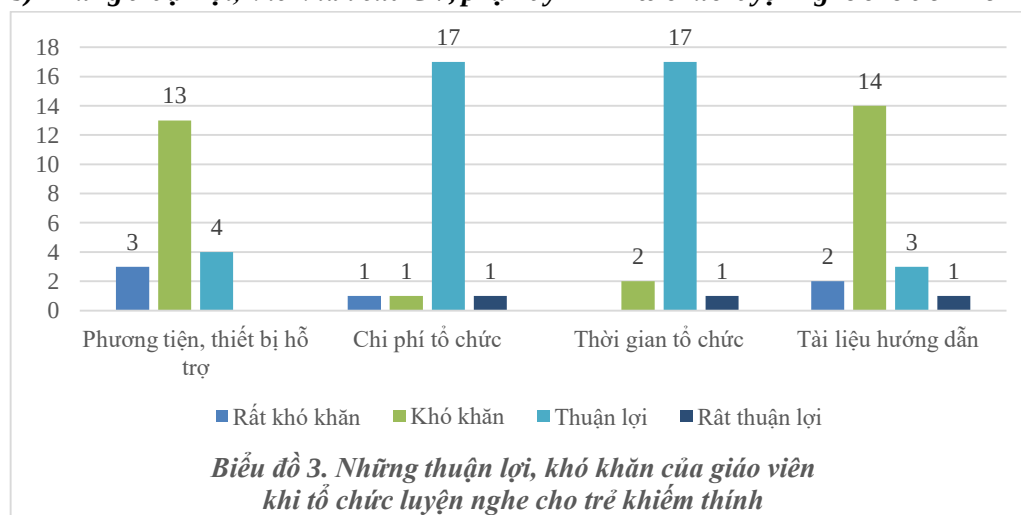
Để có cơ sở thực tiễn xây dựng các trò chơi luyện nghe cho TKT 3 - 6 tuổi trên nền tảng Wordwall, chúng tôi tiến hành khảo sát trên 20 GV đang dạy TKT tại một số trung tâm can thiệp sớm trên địa bàn TP Hà Nội và 20 phụ huynh có trẻ khiếm thính đang được học tại trung tâm này. Một số kết quả khảo sát thu được như sau:

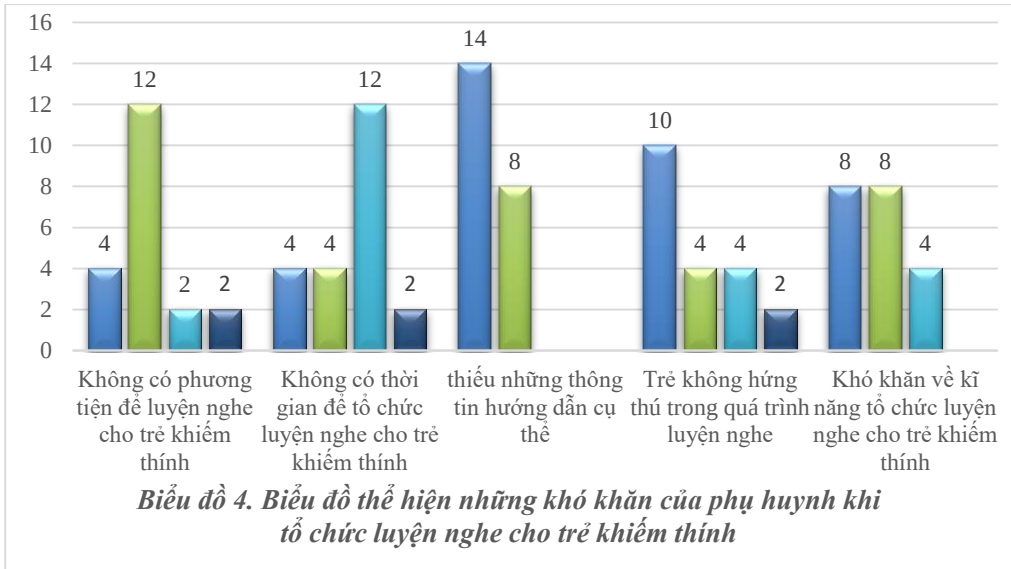
a) Những âm thanh GV, phụ huynh thường sử dụng để luyện nghe cho trẻ khiếm thính



Kết quả khảo sát ở Biểu đồ 1 và 2 cho thấy, giáo viên và phụ huynh đã tận dụng tối đa những âm thanh gần gũi, quen thuộc để luyện nghe cho TKT như: âm thanh lời nói, âm thanh do cơ thể tạo ra. Tuy nhiên, những âm thanh như hiện tượng tự nhiên, tiếng kêu của các con vật lại chưa được sử dụng thường xuyên do họ khó tìm kiếm các âm thanh này.

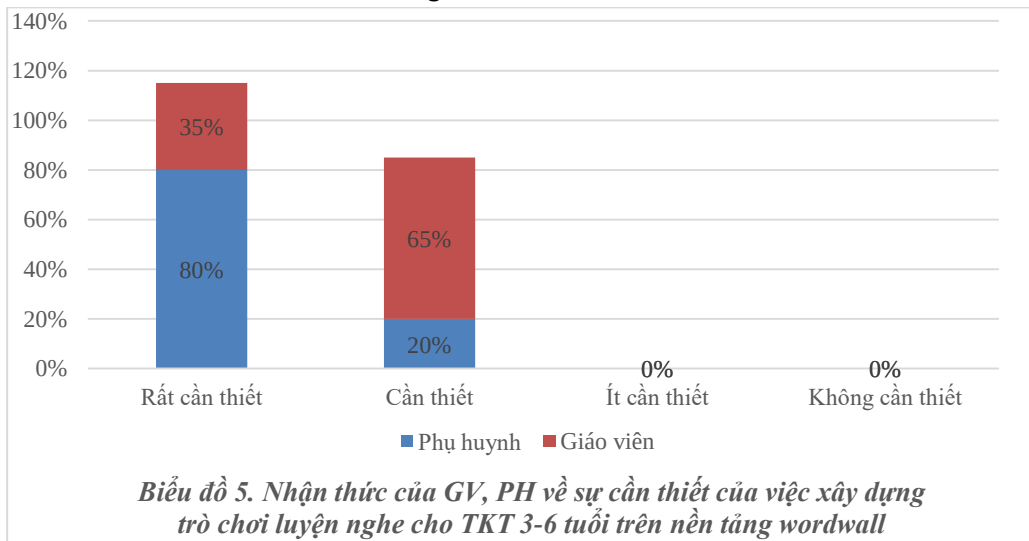
b) Những thuận lợi, khó khăn của GV, phụ huynh khi tổ chức luyện nghe cho trẻ khiếm thính





Kết quả khảo sát chỉ ra rằng, khi tổ chức luyện nghe cho TKT, GV, phụ huynh còn gặp rất nhiều khó khăn. Những khó khăn đó là: khó khăn do thiếu phương tiện, tài liệu hướng dẫn luyện nghe cho trẻ khiếm thính, điều này khiến giáo viên, phụ huynh khó xác định cần phải tổ chức luyện nghe như thế nào với những âm thanh ra sao, có phù hợp với trẻ không? Bên cạnh đó là những khó khăn do trẻ không hứng thú trong quá trình luyện nghe, khó khăn về thời gian và chi phí tổ chức luyện nghe.

c) Nhận thức của GV, phụ huynh về sự cần thiết của việc xây dựng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall.



Kết quả khảo sát cho thấy, 100% GV, phụ huynh cho rằng việc xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall là cần thiết, trong đó 16/20 phụ huynh cho rằng rất cần thiết (chiếm 80%) và 4/20 phụ huynh cho rằng cần thiết (chiếm 20%). Các GV cũng đánh giá cao sự cần thiết của việc xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT với 35% GV cho rằng việc xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT trên nền tảng Wordwall là rất cần thiết và 65% cho rằng cần thiết.

Từ những kết quả khảo sát thực trạng trên, có thể thấy:

Các GV, phụ huynh đã thường xuyên tổ chức luyện nghe cho TKT bằng một số âm thanh quen thuộc, gần gũi. Tuy nhiên, họ gặp nhiều khó khăn trong việc tìm kiếm các loại âm thanh đa

dạng để luyện nghe cũng như việc tìm kiếm, tổ chức trò chơi luyện nghe phù hợp với từng giai đoạn phát triển khả năng nghe của trẻ. Hệ thống trò chơi luyện nghe cho TKT hiện nay được đánh giá còn thiếu và cần phải xây dựng thêm.

Các GV, phụ huynh cũng cho rằng việc xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT trên nền tảng Wordwall là cần thiết và rất cần thiết.

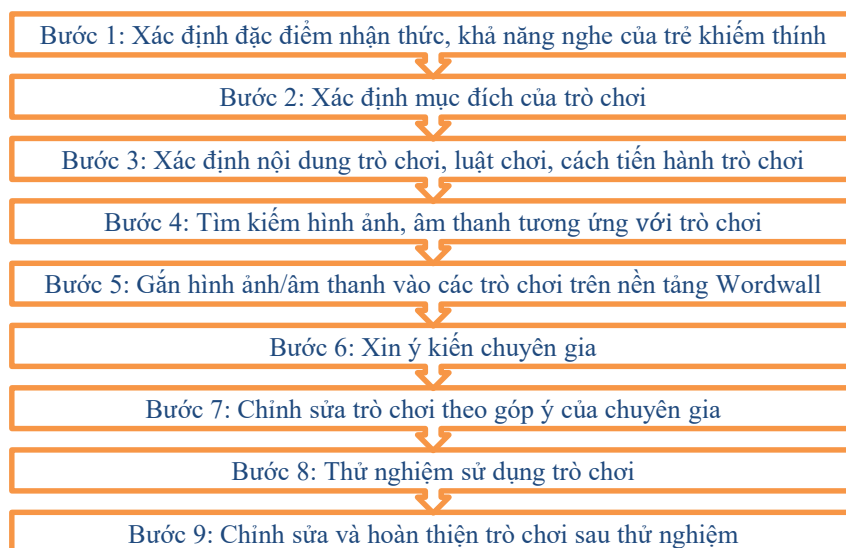
2.2. Xây dựng hệ thống trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi có sử dụng thiết bị trợ thính trên nền tảng wordwall

2.2.1. Một số nguyên tắc xây dựng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3 – 6 tuổi trên nền tảng Wordwall

Việc xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT 3 – 6 tuổi trên nền tảng Wordwall cần đảm bảo các nguyên tắc sau:

- Đảm bảo phù hợp với mức độ khả năng nghe hiện tại của TKT 3 – 6 tuổi
- Đảm bảo phù hợp với mục tiêu, nội dung luyện nghe cho TKT giai đoạn 3 đến 6 tuổi.
- Đảm bảo tính phát triển, tính toàn diện, tính hệ thống
- Đảm bảo tính đa dạng và tính cá biệt hoá
- Đảm bảo phát huy tính tích cực, tự giác của TKT
- Đảm bảo khai thác hiệu quả nền tảng Wordwall

2.2.2. Quy trình xây dựng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3 – 6 tuổi trên nền tảng Wordwall



Sơ đồ 1. Quy trình xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT 3 – 6 tuổi trên nền tảng Wordwall

Bước 1: Xác định đặc điểm nhận thức, khả năng nghe của trẻ khiếm thính

Trước tiên, cần xác định mức độ, khả năng nghe hiện tại của TKT để xác định được trẻ đang ở giai đoạn phát triển nào của kỹ năng nghe và xây dựng trò chơi luyện nghe phù hợp. Để xác định khả năng nghe của trẻ, GV có thể: (i) Xem kết quả đo thính lực của trẻ để xác định được mức độ điếc và kết quả đo thính lực ở trường tự do để xác định được mức độ nghe hiện tại của trẻ khi có thiết bị trợ thính; (2) Kiểm tra khả năng nghe bằng các dụng cụ: trống, chuông, sáo...; (3) Kiểm tra khả năng nghe bằng cách sử dụng 6 âm Ling: /m/, /u/, /a/, /i/, /s/, /x/: Nếu như trẻ có thể nhận diện được tất cả các âm này khi đó trẻ có thể nghe được tất cả âm thanh lời nói. Ngoài

ra, cần xác định các khả năng nhận thức, nhu cầu và sở thích của trẻ để có cơ sở xây dựng các trò chơi phù hợp.

Bước 2: Xác định mục đích của trò chơi

Sau khi xác định được đặc điểm nhận thức, khả năng nghe của TKT, GV xác định mục đích của trò chơi để giúp trẻ phát triển KN nghe ở giai đoạn nào (phát hiện âm thanh, phân biệt âm thanh, nhận diện âm thanh hay nhận biết và hiểu lời nói). Và xác định cụ thể loại âm thanh sẽ sử dụng để tiến hành luyện nghe cho trẻ.

Bước 3: Xác định nội dung trò chơi, luật chơi, cách tiến hành trò chơi

GV phải lựa chọn những nội dung thực hiện mục đích giáo dục đề ra, xác định luật chơi, cách thức tiến hành trò chơi bao gồm: hình thức tổ chức, số người chơi, cách hướng dẫn cho TKT, cách đánh giá kết quả sau khi kết thúc trò chơi cho TKT hiểu và tham gia trò chơi một cách tích cực và đạt hiệu quả như mục tiêu đã đề ra. Hơn nữa, cần lựa chọn những trò chơi có luật chơi, nội dung chơi phù hợp với đặc điểm khả năng nghe, đặc điểm nhận thức, kinh nghiệm và sở thích của trẻ.

Bước 4: Tìm kiếm hình ảnh, âm thanh tương ứng với trò chơi

Sau khi xác định nội dung, luật chơi và cách tiến hành trò chơi, GV tìm kiếm những hình ảnh, âm thanh tương ứng cho các trò chơi để tạo kho dữ liệu trò chơi, phục vụ cho việc xây dựng các trò chơi luyện nghe cho TKT. GV nên lựa chọn những âm thanh cụ thể, rõ ràng, có tính tượng trưng cao và có cường độ, trường độ phù hợp với khả năng của trẻ.

Bước 5: Gắn hình ảnh/âm thanh vào các trò chơi trên nền tảng Wordwall

Sau khi tạo kho dữ liệu trò chơi, GV gắn các hình ảnh/âm thanh vào hoạt động trò chơi tương ứng trên nền tảng Wordwall, sắp xếp các trò chơi thành các giai đoạn theo 4 giai đoạn luyện nghe của trẻ.

Bước 6: Xin ý kiến chuyên gia

Sau khi thiết kế hoàn thành các trò chơi, cần xin ý kiến chuyên gia về tính khả thi, hiệu quả của các trò chơi đã xây dựng, những điểm cần lưu ý để chỉnh sửa.

Bước 7: Chỉnh sửa trò chơi

GV chỉnh sửa trò chơi theo góp ý và trao đổi của chuyên gia.

Bước 8: Thử nghiệm sử dụng trò chơi

GV tiến hành dạy thử nghiệm sử dụng trò chơi trên TKT trong khoảng 2 tuần (ít nhất 3 buổi/tuần) để xác định mức độ khả năng nghe của trẻ trước và sau thử nghiệm, xác định mức độ hiệu quả của trò chơi và những vấn đề cần chỉnh sửa.

Bước 9: Chỉnh sửa và hoàn thiện trò chơi

Sau thử nghiệm, GV chỉnh sửa và hoàn thiện lại hệ thống trò chơi.

2.2.3. Hệ thống trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi đã xây dựng trên nền tảng Wordwall

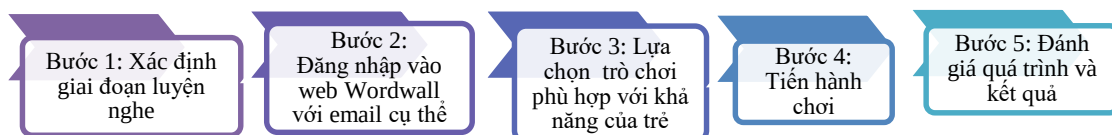
Chúng tôi đã xây dựng được 39 trò chơi luyện nghe cho TKT 3 – 6 tuổi trên nền tảng Wordwall tương ứng với 4 nội dung luyện nghe cụ thể: nghe phát hiện âm thanh, nghe phân biệt âm thanh, nghe nhận diện âm thanh và nghe hiểu âm thanh lời nói. Cụ thể như sau:

- Các trò chơi luyện nghe phát hiện âm thanh: Gồm 6 trò chơi luyện nghe để trẻ lựa chọn “có” hoặc “không có” âm thanh tương ứng với 6 chủ đề.
- Các trò chơi luyện nghe phân biệt âm thanh: Gồm 6 trò chơi luyện nghe để trẻ phân biệt âm thanh “giống nhau” hay “khác nhau” tương ứng với 6 chủ đề.
- Các trò chơi luyện nghe nhận diện âm thanh: Gồm 5 trò chơi luyện nghe để trẻ nhận diện được âm thanh tương ứng với nguồn phát ra âm thanh tương ứng với 5 chủ đề

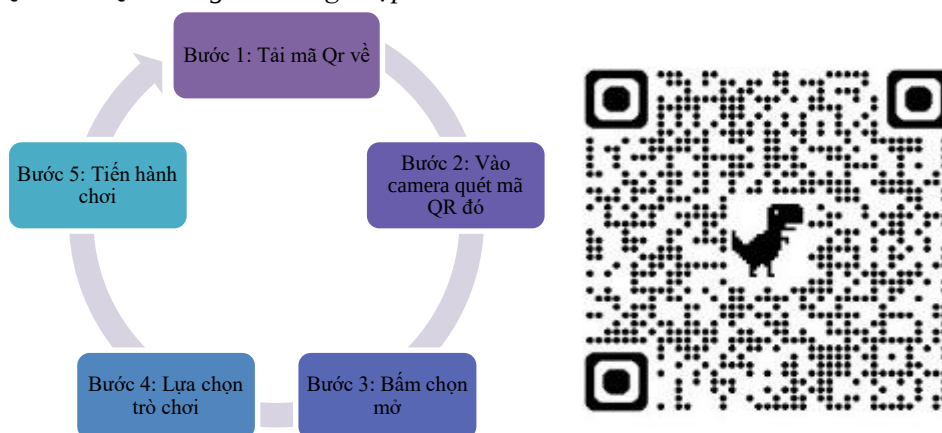
- Các trò chơi luyện nghe hiểu âm thanh lời nói: Gồm 22 trò chơi luyện nghe để trẻ nghe hiểu lời nói qua kênh thính giác tương ứng với 17 chủ đề.

Để sử dụng hệ thống trò chơi luyện nghe mà chúng tôi đã xây dựng, có thể thực hiện theo 2 cách sau đây:

Cách 1: Đăng nhập vào nền tảng Wordwall:



Cách 2: Quét mã QR không cần đăng nhập



2.3. Thử nghiệm sử dụng trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall

2.3.1. Khái quát về tổ chức thử nghiệm

2.3.1.1. Mục đích thử nghiệm

Kiểm nghiệm tính khả thi và hiệu quả sử dụng các trò chơi luyện nghe cho trẻ khiếm thính 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall mà chúng tôi đã xây dựng

2.3.1.2. Khách thể thử nghiệm

Thử nghiệm được tiến hành trên 01 trường hợp trẻ khiếm thính 3 tuổi, có mức độ điếc sâu ở cả hai tai và được cấy ốc tai điện tử lúc 2 tuổi (tuổi nghe: 1 năm), không mắc các khuyết tật khác đi kèm, hiện đang học tại trung tâm Sunny AVT.

2.3.1.3. Phương pháp, công cụ đánh giá kết quả thử nghiệm

Đánh giá hiệu quả của việc sử dụng trò chơi luyện nghe cho TKT dựa trên 3 tiêu chí:

- Tiêu chí 1: Mức độ hứng thú của trẻ khi tham gia trò chơi luyện nghe

Quan sát hứng thú của trẻ khi tham gia hoạt động luyện nghe và đánh giá theo 3 mức độ hứng thú như sau:

+ Mức độ A: Rất hứng thú (Trẻ tham gia hoạt động một cách tự giác, tích cực, nhiệt tình, sôi nổi) (3 điểm).

+ Mức độ B: Hứng thú (Trẻ tham gia vào các hoạt động một cách tự giác) (2 điểm).

+ Mức độ C: Không hứng thú (Trẻ không thích tham gia các hoạt động, uể oải, miễn cưỡng) (1 điểm).

- Tiêu chí 2: Mức độ phát triển khả năng nghe của trẻ

Sử dụng Bảng đánh giá khả năng nghe của trẻ với các nội dung đánh giá tương ứng với 4 giai đoạn phát triển khả năng nghe và được đánh giá theo 4 mức:

- + Mức độ A: Tốt (Trẻ hoàn thành được tất cả các nội dung kiểm tra).
- + Mức độ B: Khá (Trẻ thực hiện được 2/3 nội dung kiểm tra).
- + Mức độ C: Trung bình (Trẻ thực hiện được 1/3 nội dung kiểm tra).
- + Mức độ D: Yếu (Trẻ không thực hiện được các nội dung kiểm tra).

- Tiêu chí 3: Số lượng từ vựng mà hiểu qua kênh thính giác.

Sử dụng Bảng kiểm từ vựng (gồm 100 từ) để xác định số lượng từ mà trẻ hiểu được qua kênh thính giác.

2.3.2. Đánh giá kết quả thử nghiệm

Bảng 1. So sánh mức độ hứng thú, khả năng nghe và vốn từ của trẻ trước và sau thử nghiệm

Tiêu chí thời điểm Đánh giá	Mức độ hứng thú		Khả năng nghe		Vốn từ hiểu	
	TTN	STN	TTN	STN	TTN	STN
Mức độ đạt được	C (1đ)	B (2,3đ)	C	B	25/100	51/100

Sau 3 tháng thử nghiệm, cả 3 tiêu chí đánh giá đã có sự thay đổi:

Về hứng thú: Qua kết quả thử nghiệm cho thấy, nếu như trước thử nghiệm trẻ không hứng thú với các hoạt động luyện nghe, thường uể oải, miễn cưỡng tham gia. Trong quá trình thử, hứng thú của trẻ đã tăng lên theo các tiết tham gia trò chơi luyện nghe.

Về kết quả đo khả năng nghe của trẻ: Qua thời gian thử nghiệm, khả năng nghe của trẻ đã tăng lên. Trước khi thử nghiệm, trẻ có khả năng nghe ở mức độ trung bình (C), sau 3 tháng thử nghiệm thì khả năng nghe của trẻ đạt được mức độ khá (B).

Về vốn từ hiểu: Kết quả khảo sát cho thấy, sau giai đoạn thử nghiệm, số lượng từ vựng mà trẻ hiểu được qua kênh thính giác đã tăng lên khá nhiều. Nếu như trước thử nghiệm, số lượng từ vựng trẻ hiểu chỉ có 25 từ (chiếm 25% số lượng từ vựng trong bảng danh sách từ vựng) thì sau 3 tháng thử nghiệm, số lượng từ vựng trẻ hiểu đã tăng lên 51 từ (chiếm 51%).

Như vậy, kết quả thử nghiệm về tính cần thiết và khả thi của hệ thống trò chơi luyện nghe trên nền tảng Wordwall đã giúp chúng tôi bước đầu khẳng định được tính cần thiết, khả thi và hiệu quả của hệ thống trò chơi đã xây dựng.

3. Kết luận

Việc xây dựng và tổ chức trò chơi luyện nghe cho TKT 3-6 tuổi là một yêu cầu khách quan phải thực hiện, giúp cho việc luyện nghe của TKT trở nên nhẹ nhàng, hấp dẫn, giúp trẻ phát triển khả năng nghe, từ đó phát triển ngôn ngữ lời nói.

Thực tế hiện nay, các giáo viên, phụ huynh đã nhận thức được những vai trò, tác dụng của việc luyện nghe và xây dựng trò chơi luyện nghe cho TKT. Tuy nhiên, trong thực tế họ chưa tổ chức trò chơi luyện nghe cho TKT một cách thường xuyên. Thực trạng này do nhiều nguyên nhân: Thiếu nguồn trò chơi, thiếu hệ thống trò chơi và tài liệu hướng dẫn tổ chức trò chơi.

Trên cơ sở nghiên cứu lí luận về thực tiễn, chúng tôi đã xây dựng được hệ thống 39 trò chơi luyện nghe cho TKT 3-6 tuổi trên nền tảng Wordwall tương ứng với 4 nội dung luyện nghe cụ thể. Kết quả thử nghiệm bước đầu cho thấy các trò chơi này có tính cần thiết, khả thi, giúp trẻ hứng thú và phát triển khả năng nghe ở giai đoạn sau.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Dornan D, Hickson L, Murdoch B, Houston T, and Constantinescu G, (2010), Is Auditory-Verbal Therapy Effective for Children with Hearing Loss. *Volta Rev.* 110 (3), 361-387.
- [2] Hall M, Eigsti I, Bortfeld H, Lillo-Martin D, (2017), Auditory deprivation does not impair executive function, but language deprivation might: Evidence from a parent-report measure in Deaf native-signing children. *J. Deaf Stud. Deaf Educ.* 1, 9–21.
- [3] Nicolas JG & Geer AE, (2006). Effects of early auditory experience on the spoken language of deaf children with hearing at 3 years of age. *Ear Hear*, 27, 286-298.
- [4] Ling D, (1984). (Ed.) *Early intervention for hearing-impaired children: Oral options*. San Diego, CA: College-Hill Press.
- [5] Stovall D, (1982). *Teaching speech to hearing-impaired children*. Springfield, IL: Charles C Thomas.
- [6] Lew J, Purcell AA, Doble M, Lim HL, (2014), Hear here: Children with hearing loss learn words by listening, *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, 78(10), 1716-1725.
- [7] BT Lâm, (2012), *Tổ chức trò chơi nhằm phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo khiếm thính 3-4 tuổi ở trường mầm non*. Luận án tiến sĩ Giáo dục học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- [8] BT Lâm, (2018). *Cần thiệp sớm cho trẻ khiếm thính*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- [9] NM Phương, (2021), *Phát triển kỹ năng nghe – nói cho trẻ khiếm thính 3 – 6 tuổi*, Luận án tiến sĩ Giáo dục học, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam.
- [10] NM Phương, (2014), Luyện nghe cho trẻ khiếm thính thông qua trò chơi học tập, *Tạp chí Giáo dục*, số đặc biệt 8/2014, trang 79-80, 52.
- [11] <https://classin.vn/wordwall-va-nhung-dieu-can-biet-ve-nen-tang/>